

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حُجْر بن عَدِي جَاوَادَنَهٗ تَارِيخ

آنچه در این مقال می‌خوانید حاصل دو سخنرانی از آیه‌الله حاج شیخ هادی نجفی است در مورد حجر بن عدی که توسط اینجانب تنظیم گردیده است. حسین حلبیان

الحمد لله رب العالمين و الصلاة والسلام على سيدنا و نبينا أبي القاسم محمد وعلى أهل بيته الطيبين الطاهرين المعصومين واللعنة الدائمة على أعدائهم أجمعين من الآن إلى قيام يوم الدين.

قال الله تعالى في كتاب الكريم: ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَّنْ قَضَىٰ حُبَّهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا﴾^۱

هفته‌های گذشته شخصیت بی‌مثال و مانند فاطمه‌ی زهرا را در قرآن کریم بررسی می‌کردیم و امشب بنا داشتیم همان را ادامه بدهیم إلا اینکه یکی دو روز اخیر واقعه‌ای اتفاق افتاده و درب ورودی مسجد هم بعضی از دوستان درخواستی داشتند به همین جهت بحث را عوض می‌کنم و دو کلمه در مورد این کاری که چند روز پیش واقع شد و تعرض شد به قبر و حرم حجر بن عدی صحابی بزرگ پیغمبر و از یاران امیرالمؤمنین علی علیه الصلاة والسلام صحبتمان را به این اختصاص می‌دهیم.

شما ببینید حجر چه کرده است که بعد از هزار و تقریباً چهارصد سال هنوز از او می‌ترسند و جسدش را بیرون می‌کشند. بعد نزدیک به ۱۴۰۰ سال از قبر می‌کشند جنازه را بیرون قبر را می‌شکافند جنازه را درمی‌آورند و به جای نامعلومی می‌برند. مگر حجر بن عدی چه کرده؟!

جنازه‌ی ۱۴۰۰ ساله هم ترس دارد که کسی از آن بترسد؟! بین او چه بوده و چه کرده که بعد از قریب ۱۴۰۰ سال از جنازه‌اش هم می‌ترسند؟!

ما دیدیم با جشمان خودمان که بعضی‌ها از بعضی جنازه‌ها می‌ترسند، جنازه که خاک شد خیالشان راحت شد؛ یعنی نه فقط از خودش می‌ترسیدند از جسدش هم می‌ترسیدند.

جسد بی‌جان که دیگر روح مفارقت کرده، خاک که شد خیالشان راحت شد. حال این مرد چه کرده که بعد از ۱۴۰۰ سال هنوز از او می‌ترسند؟

... تو بر سر دار چه گفته‌ای که این شحنه‌های پیر هنوز از مرده‌ات پرهیز می‌کنند؟

۱. سوره احزاب، آیه ۲۳.

دوم اینکه کسانی که این کار را می‌کنند آیا مسلمان هستند؟ شما بگویید؟ مسلمان چه کار دارد با قبر و جنازه‌ی مردم آن هم جنازه ۱۴۰۰ سال. بنده‌ی خدایی بود نزدیک ۱۴۰۰ سال پیش او را کشتند. رها کنید دیگر.

فرقه‌ای که یک فرقه‌ی سیاسی است و استعمار آن را بوجود آورده و اکنون در مکه و مدینه حکومت می‌کند و ساختمانی دست استعمار است.

ببینید فتاوی و جوب تخریب ضریح و گنبد و مقبره‌ی پیامبر ﷺ را که بر سایت‌هایشان هست. در سایت بن یاز مفتی قبل‌شان هست و در سایت‌های بقیه‌ی مفتی‌های وهابی هم هست.

می‌گویند: بنای روی قبور شرک است. سقف اگر روی قبر باشد شرک است و اگر روی قبر نباشد شرک نیست!! بی‌حیاها شما مقبره‌ی پادشاهان و مقبره‌ی سلطنتی در ریاض سقف دارد یا نه؟! پس چرا مقبره‌ی سلطنتی سقف داشته باشد شرک نیست اما روی قبر پیامبر خدا خاتم الأنبیاء محمد مصطفی ﷺ اگر گنبدی باشد شرک است. فتاوا را نگاه کنید!!

آیا واجب است تخریب گنبد سبز پیامبر؟ جواب آنها این است: بله واجب است و بر ولی امر حاکمان است که آن را تخریب کنند اما اگر گنبد پیامبر را تخریب کنیم بر علیه ما مسلمانان در دنیا تحریک می‌شوند و شورش می‌کنند و اعتراض می‌کنند. بنابراین لازم است در اولین فرصت گنبد تخریب شود و قبر پیامبر با خاک یکسان شود. اما در فرصتی که اعتراض مسلمانان به جایی نرسد. پس حتی گنبد پیامبر را هم می‌خواهند تخریب کنند و واجب می‌دانند تخریب کنند. پس چه توقع دارید نسبت به مرقد حجر بن عدی در مرج عزراء که از اصحاب پیامبر است.

اگر بدانید چقدر از حدود ۲۰۰ سال پیش تا کنون وهابیان آدم کشته‌اند. نه فقط شیعه، در مکه و مدینه آدم کشته‌اند. در طائف آدم کشته‌اند. در خود منطقه‌ی محمد بن عبدالوهاب آدم کشته‌اند. وهابیت قتل‌عام‌هایی دارد در کربلا جوی خون راه انداختند و تعرض به نوامیس مردم کردند و طلاها و جواهرات حرم را به غارت بردند. اینها به سنی‌ها هم رحم نمی‌کنند. اینها سنی هم نیستند. خاندان آل سعود نژادشان یهودیست. آن کسی که سند یهودی بودن آنها را در کتاب خودش چاپ کرد و در کتابی به نام «تاریخ آل سعود» منتشر کرد او را کشتند اما حالا برای شما شبکه فارسی گذاشته‌اند و می‌گویند ما دوست علی و آل علی هستیم. دوستیشان با علی و آل علی این است؟!

حجر بن عدی چه کرده؟ صحابی پیامبر ﷺ است. پیامبر ﷺ در نوجوانی دیده و با برادرش خدمت پیامبر ﷺ رسیده و بعد از پیامبر از شیعیان مخلص امیرالمؤمنین ﷺ است. در سه جنگ جمل، نهروان و صفین در خدمت علی ﷺ است و در رکاب امیرالمؤمنین ﷺ شمشیر می‌زند. بعد از امیرالمؤمنین ﷺ به خانه‌ی امام حسن ﷺ می‌رود و در سپاه امام حسن ﷺ شرکت می‌کند.

دوستانی که سوریه رفته بودند و قبر حجر را زیارت کرده بودند می‌دیدند که چه فضای معنوی و روحانی در کنار قبر حجر حاکم بود. حجر بن عدی در نوجوانی خدمت پیامبر ﷺ رسیده و پیامبر خدا ﷺ را دیده است و او را از اصحاب پیامبر شمرده‌اند و از یاران با وفای امیرالمؤمنین علیه الصلاة والسلام در جنگ‌های امیرالمؤمنین در رکاب ایشان است.

حجر کندی است و قبیله کندی از شیعیان امیرالمؤمنین هستند و حجر کوفی است. شیخ طوسی در

سه جای رجال از حجر یاد می‌کند در اصحاب امیرالمؤمنین^۱ و اصحاب امام حسن^۲ علیه السلام؛ و آن حجر بن عدی که در رجال شیخ طوسی در اصحاب امام صادق^۳ علیه السلام ذکر می‌شود شخص دیگری غیر از حجر است و یا سهوی است که بر قلم نساخ رفته، چون حجر بن عدی در سال ۵۱ هجری به شهادت می‌رسد. به او حجر الخیر می‌گفتند در مقابل پسر عمویش که به او حجر الشر گفته می‌شده و در سپاه معاویه است. حجر مستجاب الدعوة بوده است. در سفری که او را به شام می‌برند جنابتی برایش حاصل می‌شود که درخواست جیره‌ی آب خود را می‌کند، به این توجیه که هوا گرم است برای غسل به او آب نمی‌دهند، و به او می‌گویند: اگر آب نخوری تلف می‌شوی. حجر دعا می‌کند و بارانی می‌بارد و در بیابان آب فوری در یک جا جمع می‌شود و حجر آنجا غسل می‌کند.^۴

به حجر می‌گویند: حال که مستجاب الدعوة هستی پس دعا کن ما از شر اینها راحت شویم. می‌گوید: دعا می‌کنم آنچه خیر ماست واقع شود.

کلماتی از رسول خدا صلی الله علیه و آله در مورد حجر نقل شده و عجیب این است که وهابیان نبش قبر کردند، و نبش قبر حتی بر مذهب فاسد وهابیت هم حرام است، وهابیت می‌گوید بنای بر قبور شرک است و اگر بر قبری سقفی باشد شرک است.

چقدر حماقت! اگر شما یک سقف داشته باشی و زیرش یک قبر داشته باشی می‌شود شرک! چه جور این شرک می‌شود باید خودشان توضیح دهند!!

و بر مذهب آنها بنای روی قبر باید تخریب شود حتی اگر این بنا بر قبر رسول خدا صلی الله علیه و آله باشد و بن‌باز مفتی اعظم سابق سعودی هم فتوایش همین بود، نگاه کنید سایت بن‌باز را.

واجب است تخریب قبة الخضراء گنبد سبز پیامبر صلی الله علیه و آله و بر ولی امر (پادشاهانشان) که آماده کند افکار عمومی مسلمین را و در اولین فرصت ممکنه قبة الخضراء تخریب شود.

در قبرستان بقیع ده‌ها گنبد بوده که بزرگ‌ترین آنها گنبد چهار امام علیهم السلام بوده است. بنای بر قبور را شرک می‌دانند. سخافت فکر تا چه حد! اما همین مذهب وهابی نمی‌گوید قبر را نبش کن و جنازه را ببر آن هم جسدی که نزدیک ۱۴۰۰ سال پیش دفن شده.

خدا می‌داند و قتی خبر را شنیدم اشک چشمان مرا گرفت و با خود گفتم آفرین بر تو ای مرد (حجر) چه کرده‌ای که حدود ۱۴۰۰ سال از شهادت تو می‌گذرد، هنوز از جسد و جنازه‌ی تو می‌ترسند. مگر جنازه چه می‌کند؟!

ای شما که معتقدید مادر شما عایشه است! حداقل می‌خواستید فرزندان خلفی برای مادرتان باشید. عایشه هم نسبت به معاویه اعتراض کرد در قتل حجر و معاویه را باز خواست کرد که چرا حجر را کشتی؟

و این حدیث را برای معاویه خواند شنیدم که پیامبر خدا فرمودند: **سَيُقْتَلُ بَعْدَ رَأْيِ أَنَاَسٍ يَغْضَبُ اللَّهُ**

۱. رجال الشيخ الطوسی، ص ۳۸، رقم ۶.

۲. رجال الشيخ الطوسی، ص ۶۷، رقم ۴.

۳. رجال الشيخ الطوسی، ص ۱۷۹، رقم ۲۴۶.

۴. الإصابة، ج ۱، ص ۳۱۴، الاستیعاب، ج ۱، ص ۱۳۵.

لهم وأهل السماء^۱.

و کسانی که در عذراء کشته شده‌اند حجر و یاران حجراند.
معنای حدیث این است، رسول الله ﷺ فرمودند: بزودی در مرج عذراء مردمی کشته می‌شوند که خداوند به خاطر قتل آنها غضب خواهد کرد و همچنین فرشتگان آسمان نیز غضبناک خواهند شد.
در اخبار غیبی امیرالمؤمنین علیه السلام از آن حضرت نقل شده که فرمودند: **یا أهل العراق سیقتل سبعة^۲ نفر بعذراء مثلهم کمثل اصحاب الأخدود^۳** و مردم نمی‌دانستند اینها چه کسانی هستند تا اینکه حجر بن عدی و اصحاب او در عذراء کشته شدند و مردم معنای خبر را فهمیدند.

این از دو معصوم و اما معصوم دیگر

امام حسین علیه السلام در یکی از نامه‌های خود به معاویه می‌نویسد:

أست قاتل حجر بن عدی أخی کئدة وأصحابه الصالحین المطیعین العابدین، کانوا ینکرون الظلم، ویستعظمون المنکر والبدع، ویؤثرون حکم کتاب، ولا یخافون فی الله لومة لائم^۴.
ببینید صفات را که امام حسین علیه السلام بیان می‌کند برای همه‌ی اینها. در ادامه امام می‌فرماید: اینها انکار ظلم می‌کردند و منکر و بدعت را بزرگ می‌شمردند و حکم کتاب الله را مقدم می‌داشتند **ولا یخافون فی الله لومة لائم**.

در رابطه با خود حجر هم نقل شده که او راهب اصحاب پیامبر صلی الله علیه و آله بوده^۵. راهب کسی است که مشغول عبادت باشد و تارک دنیا.

این است حجر بن عدی و لذا امیرالمؤمنین علیه السلام در جنگ او را به به ریاست قبیله کئدة اختیار و منصوب کرده‌اند و در جنگ‌های امیرالمؤمنین علیه السلام جزو فرماندهان سپاه امیرالمؤمنین علیه السلام است، و به جهت اینکه شخصیت حجر را بشناسید، حجر یک انسانی است در ردیف مالک اشتر و چنین رتبه و جایگاهی دارد.
و حجر جزو کسانی است که بر ابوذر غفاری در ربه‌ه نماز میت خوانده است.^۶

دختر ابوذر گفت: پدر من چطور تو را تجهیز کنم؟ گفت: برو سر جاده بنشین یک قافله‌ای می‌آید و به آن قافله بگو اینجا ابوذر از اصحاب پیامبر وفات کرده و آنها می‌آیند و مرا تجهیز می‌کنند. دختر سر جاده نشسته بود که قافله‌ای پیدا شد، یکی از این قافله مالک اشتر نعی است و یکی حجر بن عدی کندی است که آمدند و ابوذر را تجهیز کردند و دفن کردند و نماز بر ابوذر غفاری در آن روزگار که خلافت خلیفه‌ی سوم است جرم محسوب می‌شود، چون دستور داده بود کسی حق ندارد کنار ابوذر باشد.
و این شخصیت حجر رضی الله عنه است. تفصیل شرح حال او را در کتاب شریف تنقیح المقال^۷ ببینید.

۱. دلائل النبوة، ص ۴۵۷؛ للبيهقي، البداية والنهاية، ج ۶، ص ۲۲۶؛ إلام الوری، ج ۱، ص ۹۳.

۲. حجر و پسرش و پنج نفر از دوستانش.

۳. تهذیب تاریخ دمشق، ج ۴، ص ۸۹؛ البداية والنهاية؛ ج ۸، ص ۵۵؛ شذرات الذهب، ج ۱، ص ۵۷ و ...

۴. الإمامة والسیاسة، ص ۱۸۰ از ابن قتیبه؛ احتجاج طبرسی، ج ۲، ص ۲۰؛ تنقیح المقال، ج ۱۸، ص ۸۱.

۵. مستدرک حاکم، ج ۳، ص ۴۶۸.

۶. الاستیعاب، ج ۱، ص ۸۲؛ الإصابة، ج ۱، ص ۳۱۳؛ شرح نهج البلاغة، ج ۱۵، ص ۱۰۰.

۷. تنقیح المقال، ج ۱۸، ص ۵۷، رقم ۴۷۳۲.

و بعد از صلح امام حسن علیه السلام، حجر همواره منتقد معاویه باقی می ماند. معاویه ای که نزدیک به ۲۰ سال سلطنت مطلقه کرد. انتقادهای گزنده‌ی حجر تا زمانی که زنده است به معاویه می رسد. دستور دستگیری او را می دهد کارگزاران معاویه نمی توانند حجر را دستگیر کنند. مگر بعد از اینکه از طرف معاویه برای او امان نامه می گیرند که هیچ گونه اذیت و آزاری متوجه حجر نخواهد شد.

حجر را بعد از دستگیری با امان نامه اما با غل و زنجیر به سمت شام می برند!! خودش بود و چند نفر از اصحابش و پسرش. معاویه نزدیک دمشق در مرج عزراء پیام داد آنها را نگاه دارند و به آنها بگویند از علی علیه السلام براءت بجویند و هر کس براءت نجست بکشید.

مرج عزراء کجاست؟ جایی که حجر بن عدی خود فاتح آن است و اول مسلمانی که داخل مرج عزراء شده و آن را فتح کرده و در آن تکبیر گفته خود اوست.

گفت من از مولایم علی علیه السلام براءت نمی جویم، اما اول پسر من را بکشید. نوبت خودش رسید گفت بگذارید دو رکعت نماز بخوانم، و بعد از تمام آن گفت: نمازی به این سرعت در عمرم نخوانده ام. درخواست دیگری هم داشت که جنازه را با همان غل و زنجیر دفن کنید تا در روز قیامت با همین غل و زنجیر جلوی معاویه را بگیرم که من چه کرده ام که مرا کشتی؟!

ضریح ساده و گنبد کوچکی داشت. من خودم چند بار در سال های گذشته رفته ام سوریه و مقید بودم به زیارت ایشان بروم؛ چون خیلی مردانگی در او می دیدم، کسی که بایستد و براءت نجوید و بگوید پسر من را زودتر گردن بزنید تا مبادا بعد از من پایش بلغزد و عقب نشینی کند.

یک چنین انسانی با آن سابقه‌ی جهاد و دلآوری و آن سابقه‌ی صحابی پیامبر بودن آیا شایسته بود که قبر او را تخریب کنند و بشکافند و جسد و کالبدش را توهین کرده از قبر خارج کنند؟!

یک فرقه‌ی سیاسی ضاله‌ی مضله با پول و دلارهای نفتی دارند افکار غلط خودشان را به مسلمانان تحمیل می کنند. اما فایده و نتیجه‌ای ندارد. اگر دولت آل سعود سرنگون شود که ان شاء الله چنین خواهد شد شما اثری از فرقه‌ی وهابیت نخواهید داشت. چون این فرقه با دلارهای نفتی وهابیت زنده نگاه داشته شده است. مانند یک مرگ مغزی است که زیر دستگاه قرار گرفته است و اگر دستگاه را بردارند در یک لحظه از بین خواهد رفت. فرقه‌ی وهابیت هم از نظر فکر و عقیده یک مرده‌ی مرگ مغزی است. ولی زیر دستگاه‌های پول و دلارهای نفتی سعودی است.

ولی از یک جهت دست وهابیت و شبکه‌های آنان برای جوانان ساده لوح ما رو شد، آنهایی که پای شبکه‌های فارسی وهابی می نشینند یا از سایت‌های فراوان اینترنتی آنها دیدن می کنند و از آنها می شنوند و می بینند که می گویند و می نویسند: ما علی علیه السلام و فاطمه‌ی زهرا علیهما السلام را دوست داریم و احترام می کنیم. و این شیعیان و آخوندهای شیعه هستند که... کذا و کذا هستند.

یکی از اینها در عراق گفت که ما باید انتقام معاویه را بگیریم. باید از او بپرسیم از چه کسی می خواهد انتقام معاویه را بگیرد و آیا معاویه باید انتقام پس بدهد آن هم انتقام کشتن سبط اکبر پیامبر و اصحاب پیغمبر را؟ یا به نفع معاویه باید انتقام گیری شود؟

تاریخ خود قضاوت خواهد کرد. معاویه خودش در بستر مرگ از چند کارش اظهار پشیمانی کرد. یکی از این کارها کشتن سبط اکبر پیامبر امام حسن مجتبی علیه السلام و یکی دیگر کشتن حجر بن عدی بود. آدمی که

با غل و زنجیر اسیراست و امان به او داده شده، چرا کشتیم او را؟
جوانان ما ببینند و بشناسند. یکی از کسانی که اعتراض کرد به قتل حجر، عایشه است، حداقل می‌خواستید از مادران تبعیت کنید. عایشه به معاویه اعتراض کرد که چرا حجر را کشتی؟ چه کار دارید با جنازه‌ی ۱۴۰۰ ساله. ای بی‌انصاف‌ها. هیچ نقطه‌ی دنیا کسی به جنازه و جسد کار ندارد، اصلاً اینها انسان هستند که قبر ۱۴۰۰ ساله را می‌شکافند؟!
آفرین بر حجر، هنیئاً لك يا حجر بن عدی، خوشا به حالت. دیشب وقتی این خبر را شنیدم اشک در چشمانم آمد و گفتم بارک الله، چه کرده‌ای که بعد از ۱۴۰۰ سال از جنازه‌ات می‌ترسند. بر حجر آفرین گفتم. بهشت گواری وجودت باد.
حجر بن عدی گفت من را با غل و زنجیر دفن کنید. یک غل و زنجیری هم روز یازدهم محرم آوردند و پسر امام حسین علیه السلام، علی بن حسین علیه السلام را غل و زنجیر جامعه زدند. این غل و زنجیر چه کرد با امام سجاد علیه السلام از کربلا تا شام!!!